

Skalić Nikola, posjednik SIBENIK

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA X. BROJ 9.
Šibenik, 26. veljače 1939.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISE SE NE VRAĆAJU.
BROJ ČEK. RAČUNA. 33.121

U čemu je veličina Pape Pija XI.?

(Govor našeg preuzv. biskupa dra Jeronima Milete prilikom svečanih zadušnica 18. II. 1939.)

Gospodo i kršćanska braćo!

Došli smo ovdje, da odamo počast i da se pomolimo za veliku dušu Pape Pija XI. i da ovim vidnim načinom iskažemo svoju zahvalnost za mudro upravljanje za punih sedamnaest godina Crkvom Božjom.

Da, obnemogla je ruka, koja je čvrsto kormilarila lađom Kristovom u ovo poratno doba; doba, puno zabluda, doba materijalizma, uzburkano doba, u kojemu stare vrednote padaju, a pojavljuju se nove ideje, koje hoće da preokrenu svijet. Obnemogla je ruka Pija XI., da preda kormilo drugomu, koji će nastaviti djelo, započeto od Krista, a predano Petru i njegovim nasljednicima.

Blagopokojni Papa potpuno je izvršio djelo, koje mu je vrhovni Vladar predao, izvršio je svoju zadaću uzvišeno i časno, tako da nad Njegovim grobom žali ne samo katolički svijet, nego i svi kršćanski i nekršćanski narodi, svi koji su na tolikoj kulturnoj visini, da mogu bez mržnje gledati velikopotezna djela Pija XI.

Svijestan svoje božanske misije On se je sav predao duhovnoj i materijalnoj dobrobiti čovječanstva, žrtvujući se sasvim svojoj uzvišenoj zadaći u svijetu.

Njega kao osobu resile su vrline čovjeka karaktera i energije, jake volje i velikog uma, čovjeka borca i junaka. Resile su Ga vrline uzor svetćenika, žarkog apostola, mudrog učitelja, genijalnoga vladara, brižnog oca. Sve to izbija iz Njegovih mnogobrojnih govora, pisama i enciklika, iz cijeloga Njegovog rada. Iz cijeloga Njegovog bića progovara kršćanska ljubav, Kristova ljubav, koja se na osobiti način ispoljuje u Njegovoj želji, nastojanju i molitvi, da svijetom zavlada mir, plod božanske ljubavi.

Njegova riječ čula se je po cijelom svijetu snažno i moćno, ne zato, jer je govorio učenjak i uzor svetćenik Achille Ratti, već jer ju je govorio Papa Pio XI., nasljednik Petrov, namjesnik Kristov na zemlji. U tomu je glavna veličina i moć Pape.

Pio bio je nasljednik onoga Petra, kojega je Krist Gospodin postavio glavarom svojoj Crkvi obećavši mu potpunu vlast, kada mu je rekao, da je stijena, na kojoj će počivati Njegova Crkva, kada mu je predao ključevе kraljevstva nebeskoga i kad mu je tri puta naredio: Pasi ovce moje, pasi jagance moje. To jest vladaj nad svima bez razlike, nad vjernicima i apostolima.

Mi smo u Piju gledali onoga Petra, koji je odmah po Kristovom uzašću preuzeo službu poglavice apostola i vjertika. Onoga Petra, kojega su apostoli priznavali svojim pogla-

varom, a sveti Oci i cijela kršćanska tradicija poglavicom opće Crkve. Onoga Petra, kojega je nepogrešiva Crkva preko svojih općih sabora priznala vrhovnom glavom svekolike kršćanske zajednice.

Petar je živio u Piju XI., jer je on bio rimski biskup, a rimski biskupi jesu pravni i zakoniti nasljednici Petrovi u prvenstvu časti i vlasti nad cijelom Crkvom.

Petar je živio u Piju, jer njegova vlast ne prestaje, budući da djelo Kristovo-Crkva počiva na Petru-stijeni, na Papi-temelju, a Crkva ostaje do konca svijeta. Mijenjaju se samo osobe, ali zastupnik Isusov u osobi Pape živi i dalje, jer Krist je »jednom umro i više ne umire«. To nam dokumentarno svjedoči povijest od Krista do danas.

Jasno je, štovani slušaoci, zašto se lik pape diže nad ostalim vladarima, učenjacima i velikanima svijeta. Papa je sunce, koje nam svijetli, da ne zađemo u tamu krivovjerja. Barometar kršćanskom svijetu, cijelom ljudskom rodu, koji pokazuje, gdje je dobro, gdje zlo, gdje je istina, a gdje laž. Stoga i jest dogma naše vjere: »Papa je nepogrešiv«. Da nepogrešiv, ali samo i jedino onda, kada kao poglavar Crkve ex cathedra uči i zapovijeda, t. j. kada kao vrhovni učitelj i pastir odlučuje za svu Crkvu vjerske i moralne istine.

Papinstvo je božanska ustanova kao i Njegovo poslanstvo, da vlada dušama.

Providnost Božja je na ta mjesta kroz vijekove postavljala velike ljude uma i srca. Na nijednom prijestolju nije sjedilo toliko veličine, plemenitosti, svetosti, idealizma, genijalnosti, toliko altruizma i istinske ljubavi kao na Papinom prijestolju. S toga mjesta širila se je istina i uvijek propovijedao Krist. Tako da je povijest papinstva povijest neokaljane vjernosti Kristu i Njegovim načelima.

Slušaoci! S ponosom možemo da budemo uz Papu, jer su Pape bili uvijek pravi borci za istinu i pravdu, branioci čovječje slobode i ljudskoga dostojanstva, nosioci kulture i prosvjete, čuvari i propovjednici prave vjere.

Sva ta svojstva promatrali smo mi u velikom Papi blagopokojnom Piju XI. za Njegova ovozemnog života.

Gledali smo Ga kao neumomoga trudbenika na njivi Gospodnjoj, kao dobročinitelja čovječanstva, koji u svojoj enciklici »Casti conubii« ocrta-va, kakva je današnja obitelj te kakva bi morala biti, pak pruža moćan i siguran lijek bolesnoj stanici ljudskoga društva.

Otac milijuna svoje djece osjećao je glad i bijedu svojih sinova te

je sve pozvao na kršćansku ljubav, da pomognu bljednima i potrebnima. I kad je harala glad u Rusiji, prvi je bio Papa Pio XI., koji je potrčao u pomoć i tolike spasio od smrti.

Bljedno stanje radnika i ogromna nejednakost u razdiobi materijalnih dobara Njega, čuvara pravde, duboko žalosti te u svojoj glasovitoj poslanici »Quadragesimo anno« pruža način rješenja socijalnoga pitanja putem kršćanske ljubavi i pravde.

On, brižni hranitelj duša, osjećao je bol, što njegova djeca nemaju dovoljno onih, koji bi im lomili kruh života, koji bi ih pitali nebeskom hranom, tijelom Kristovim, i napajali ih pićem božanske nauke, pak piše o važnosti svećeništva i načinu uzgoja mladih levita.

Njemu je bilo, vođi duša, mnogo na srcu, da svi shvate važnost i potrebu duhovnih vježbi, e da svi osjete sreću duhovnoga života te piše encikliku »Mens nostras«.

Veliki reformator i organizator traži u svim zvanjima i staležima apostole htijući da stvori elitu, prave katolike, koji će biti dorasli zadaći, koju budućnost nosi, pak reformira Kat. Akciju, tu zjenicu oka svoga.

Kao moderni apostol uvidio je važnost kina i štampe te posebnu brigu posvećuje tim sredstvima moderne pastorizacije. U tu svrhu organizira katoličku štampu cijeloga svijeta na vatikanskoj izložbi.

On, Kristov namjesnik, najbolje je razumio Isusovu molitvu, da jedno buduću, i u svojoj enciklici »Mortalium animos« govori o pravom vjerskom jedinstvu te sve poziva, da dođu u kuću zajedničkog Oca. U tu svrhu osniva i orientalni institut.

Papom misija pravom ga nazivlju, jer je Njegovo apostolsko srce htjelo, da do svih dopre svijetlo evanđelja i milost Gospodnja, pak stoga otvara misijsku izložbu, da bi sve zagrijao za misijski rad u poganskim zemljama.

Njegovo svećeničko srce htjelo bi da svu djecu posveti, pak za vrijeme svoga pontifikata tri puta otvara jubilatna vrata svete godine; podiže na oltar tolike svece i blaženike, da bi njihov primjer bio poticalo svima za sveti život.

Zato, i radi umirenja savjesti u Italiji rješava Rimsko pitanje.

On, učenjak i znanstvenik, otvara razne škole, podupire sjemeništa, ustanavlja razna sveučilišta, reformira teološki studij, tražeći od svećenika posebno filozofijsko znanje. Ustanavlja Papinu akademiju znanosti i umjetnosti, u kojoj se nalaze kapaciteti, učenjaci svjetskoga glasa bez razlike vjere i narodnosti te je otvara riječi- ma sv. Pisma: »Istina će vas oslobo-

điti«, svijestan, da vjera i prava znanost idu uvijek usporedno, jer im je isti predmet, naime istina, a ona je jedna.

On, nosilac pravoga mira, u svakoj zgodi i prigodi nastojao je, da bi zavlada deviza Njegova pontifikata: »mir Kristov u kraljevstvu Kristovu«. Stoga nastoji doći u vezu sa svim državnici-ma svijeta šaljući svoje zastupnike, da budu širitelji i nosioci mira. Neprestano opominje narode i države, da ne naruše mir i da sve učine, da se sklad među narodima učvrsti. Ali nažalost za vrijeme Njegova Pontifikata tekla je ljudska krv po raznim bojištima i to ga je mučilo. Osjećao je, kako cijela Europa stoji na jednom strašnom krateru, koji od časa do časa može da razbukti u strašni oganj svjetskoga rata, u groznu katastrofu, koja bi mogla da bude vječni grob sadašnje Europe, pak stoga je i neprestano molio i sebe Bogu prikazao kao žrtvu za mir.

Ljubio je mir, ali nije odmicao ni od borbe za pravdu, slobodu i dostojanstvo čovjeka. Gledao je strahotnu, koju sprema novovjeko poganstvo čovječanstvu, pojedincu i narodima, pak se je svom energijom bacio u borbu proti komunizmu i prefjeranom rasizmu, ne obazirući se ni na desno ni na lijevo. Ta borba mu je donijela mnogo neprijatelja, moćnih i jakih, koji su ga strasveno napadali i sramotili. Ali on se nije prestrašio, nego je još jače digao svoj glas proti sili, koja hoće da zamijeni pravdu, uvjeren, da su prave pobjede moguće jedino putem istine, ljubavi i pravde. Nikada ni pred bilo kim nije uzmaknuo. Kao div je stajao nepomičan na braniku čovjeka, kojemu su sloboda i pravda glavne oznake. Bog ga je postavio na to mjesto i tu je ostao, dok ga Božja ruka nije digla, da mu naplati Njegov rad, koji je bio Njegov obilježje, a i želja, da u radu za Boga i duše do- konča ovozemni život.

Bio je otac svih kršćana bez razlike. Stoga je uvijek nastojao, da se Kristovo evanđelje propovijeda u materinskom jeziku. Koliko borbe je morao da izdrži u obranu narodnih manjina, pak i naše, kazat će povijest.

Gospodo, ne smijem da u ovom času ne spomenem jednu karakteristi-ku velikoga pokojnika, a to je ljubav prema našoj državi, posebna pak ljubav naprama našem hrvatskom narodu. S našom državom htio je sklopiti konkordat, kako ga je sklopio s toli- kim drugim državama, ali uspjeha nije bilo, što je — a to znam iz njegove vlastitih ustiju — zaboljelo Njegove očinsko srce.

Mi Hrvati imamo mnogo da zahvalimo papinstvu. Naše su veze sa

sv. Stolicom od sedmoga vijeka. S te strane uvijek smo osjećali pravu ljubav i očinsko srce. Tu ljubav i očinsko srce smo osjetili u raznim prigodama. Rod sada pokojnoga Pape Pija XI. On se je s nama veselio prigodom proslave hiljadugodišnjice hrvatskoga kraljevstva. On je čak poznao našu povijest, pak veli doslovno: »Bili su nam poznati svi slavni događaji, o kojima se govori u ovom dokumentu, u ovoj knjizi, koju ste nam poklonili. U njoj se govori o dugim vijekovima veza između Hrvatske i Svete Stolice, odnosno Kristova Namjesnika na zemlji. Uvijek nam se je činilo da vidimo, a vi da svojim dolaskom obnavljate viziju onoga zlatnog lanca, koji iz pradavnih vremena veže Svetu Stolicu s Hrvatskom. U tom su lancu karike, koje se izmjenično redaju: blagonaklonosti Svete Stolice Hrvatskoj, radi koje njihove osobite usluge, a zatim karike zahvalnosti i privrženosti Hrvata Svetoj Stolici. Na koncu pak veli: »Neka Gospodin usliši našu molitvu i neka ove godine (Otkupljenja) oslobodi cijeli svijet, a osobito one krajeve, koji su najviše iskušavani i naj-

više trpe, kao naša draga Hrvatska. Neka vam to održi dušu nadom i utjehom i neka ova naša vjera bude i vaša.«

Ove su riječi sv. Oca jako odjeknule u srcu svakoga od nas i one su nam mile i drage, jer nam svjedoče o velikoj Njegovoj ljubavi.

O veliki pokojniče, dobri oče kršćanstva i cijeloga svijeta, hvala Ti na svemu!

Bio si dobročinitelj čovječanstva, neka Ti bude ime upisano u povijesti svijeta zlatnim slovima!

Bio si snažni kormilar, veliki vladar Crkve Božje, neka Ti bude ime ubrojeno u broju velikih Papa!

Bio si propovjednik istine, neka Te na vijek obasjava vječna Istina!

Bio si borac pravde, neka Te vječna Pravda okruni pobjedničkim vijencem pravde!

Bio si junak kršćanskim životom, neka Te sama Svetost nagradi svetačkom aureolom!

Bio si nosilac mira, neka Te Bog mira primi u vječni mir, koji si zaslužio neumornim radom, žrtvama i bolima!

Naš pogled je vedar

Umro je Pio XI.

Je li zato život Crkve pritisla mora neizvjesnosti za razvoj događaja u skoroj budućnosti?

Umiru suvereni, kraljevi i vođe naroda, države i narodi muku muče, kako će po smrti glave upraviti hodom narodne i državne budućnosti.

Pio je umro. Umro je glavnik Crkve Kristove, a svi mi u svojim nutrinama posjedujemo mir i rado gledamo u budućnost. Samo jedna molitva se ovih dana diže iz kršćanskih nutrina: Gospodine, Piju XI. daj svoj mir, a Crkvi svojoj nasljednika, koji će ljude voditi sreći i sretnom životu. — Nema potresa, ni u našoj duši ni u javnosti. Svak zna, umro je Pio, a na njegovo mjesto doći će drugi, koji će biti najbolji od najboljih, jer na vrh ga ne će dovesti žučljiva borba oružanih snaga i bijes moćnije sile, nego će ga izglasati ljudi, koji Bogu polažu račune, ljudi širokih kršćanskih pogleda, kojima je život posvećen radu za dobro kršćanske i sveljdske zajednice.

Mir i osjećaji, koji ne znaju za nikakva uzbuđujuća iznenađenja, to je ono što čini bitnu razliku između smrti Pija i bilo koga drugoga suverena svjetovne vlasti, pa radilo se o narodu većem ili manjem. Novinari ne prave kombinacije za eventualne promjene kursa u upravi Crkve. Pa došao na vrh čovjek bilo koje puti i narodnosti, jezika i dobi, svi unaprijed znaju da Crkva ne će doživjeti promjena, a još najmanje da će doživjeti dane potresa i lomova. Ići će se putovima označenim od vijekova, samo s pomlađenim snagama, uporedo s razvojem života, na dobro i sreću ogromnih milijuna.

Ako u ničemu drugom, u neka ljudi politike i javnoga života samo pročitaju u ovoj točki veličinu Crkve i papinstva. Slobodno, neka, za sada oko svoga duhovnog života ne okreću na ništa drugo, nego samo na ovo, pa će im upadno otkočiti duboki značaj gigantske moralne snage s kojom Crkva raspolaže.

Istina, rad Crkve prati Duh s Neba. Da nije Njega, Crkve davno ne bi bilo, kao svake druge ljudske tvorevine i zajednice. Kada bismo svoje

misli zadržali samo kod ljudskog elementa u životu Crkve, onda je Crkva morala već mnogo puta imala zalaz svoga sunca. Desnica Kristova je nad njom, i Crkva može znati za kušnje i samo za kušnje, ali nikada za izgubljenost. Duh je onaj koji drži i pokreće, koji giblje i uzdržuje, On je život Crkve, život njezina života.

Ali, ako poredimo ljudski element, koji dolazi do izražaja u životu Crkve, s ljudskim elementom u životu državne, narodne, pa i svake druge veće zajednice, otklače nam pred očima velika razlika u poštivanju čovjekove ličnosti. Niko nije uspio dati čovjeku prilike da dođe do potpunog izražaja svoje ličnosti, a niko opet nije tako digao u čovjekovim očima značaj i veličinu autoriteta — vlasti — kao Crkva. To je ustanova koja demokratskim putem iznosi na vrh svoje predstavničke, pa tim predstavnicima daje kraljevske vlasti. U crkvi je demokracija i monarhija, i to u skladu koji donosi samo plodove dobra.

I uvijek će život Crkve ići putovima sretnog i sređenog života, jer, dok je Crkva, biće i poštivanja čovjeka. Ko poštuje čovjeka, i, pače, lomi koplja na obranu časti i dostojanstva čovjekova, taj je na stazama dobra, koje želi Nebo. Niko neka se ne nada dobru, niti neka ne očekuje dobro, ako u bilo čemu krnji taj veliki značaj čovjeka, kao bića koje je uzdignuto na dostojanstvo djeteta Božjega. Veličinu svoju Crkva crpi iz tih izvora, iz izvora jasno postavljenih načela o veličini čovjeka. To je njezina moralna snaga, tu je hrana od koje ona živi, a to je i razlogom, što su prilikom smrti Pija XI iskrena saučesća poslali Vatikanu predstavnici svih ljudskih zajednica, koje su daleko od Crkve, pače su s njom i u idejnom sukobu, ali im odlučni stav Crkve imponira i stvara duboko poštovanje. Crkva ne gleda — ko je ko. Jasna načela evanđelja njoj su pionirski određeni koji ne znaju za strah, a za poraz pogotovo.

Piju XI. daj svoj mir, Gospodine, a puku svomu novoga pastira, koji će ići stazama Lava XIII. i Pija XI!

Junior

Kraj odra mrtvog Oca...

(Od našeg posebnog dopisnika)

Rim, 12. II. 1939.

Mrtvo tijelo Pape Pija XI. leži položeno u kapeli presvetoga Sakramenta najvećega kršćanskoga hrama svijeta — bazilike sv. Petra.

Nepregledne mase svijeta valjale su se od ranoga jutra do kasne večeri prema sv. Petru. Sve ulice, koje vode na trg sv. Petra, postale su premalene i pretijesne, da prime one stotine hiljada vjernika, koji se žele približiti mrtvom Ocu. Morala je nastupiti vojska da učini red, pa da bi se

bar nekako mogao odvijati promet. Između dugih redova vojske i policije prolazi u dugim i širokim kolonama nebrojeno mnoštvo, koje se približuje milijunskim ciframa, tiho i mirno, puno duboke i svete žalosti za premlim Ocem. Svima je cilj: odar sv. Oca.

Ovo šaroliko mnoštvo, ovu veličanstvenu sliku na trgu sv. Petra neprestano snimaju filmskim foto-aparatima, tako da će vjernici po svemu svijetu moći gledati kako Rim plače

kraj mrtvoga tijela velikoga Pija XI.

Već sam dva puta pokušao, da se približim mrtvom Papi, da ga posljednji put pozdravim i da mu zahvalim na onim blagoslovima, što mi ih je onako očinski udijelio. Pred dva mjeseca klečao sam s preuzvišenim krčkim biskupom drom Srebrničem u Njegovoj radnoj sobi, kraj Njegovoga pisaćeg stola, a On me je onako blago i milo pitao za kraj i domovinu odakle sam, pa kad sam mu kazao, onda je digao svoju staračku desnicu i udijelio mi »veliki blagoslov« za mene i za sve one, koje ja želim da blagoslovi. To je za mene bila nepopisiva sreća, na kojoj sam do smrti zahvalan preuzvišenom dru Srebrničju, koji me je sobom uzeo u audijenciju. A danas je taj sveti Starac mrtav. Ja Mu se želim približiti, još Mu se jednom pokloniti i reći posljednji zbogom. Dva puta sam pokušao, da se približim Njegovom odru, ali radi silne mase vjernika, koji imaju iste želje kao i ja, nisam mogao. Tek danas poslije podne uspjelo mi je doći i vidjeti Njegovo mrtvo tijelo u kapeli presvetoga Sakramenta. Mirno, svetački, kao što je i živ izgledao, leži na uzdignutom odru, obučen u jednostavno crveno misničko ruho s biskupskom mitrom na glavi. Oko odra veliki crni svijećnjaci bez ikakvih drugih nakita. Kao počasna straža stoje Švi-

cari, palatini i t. zv. straža »nobite«. U dubokoj tuzi i žalosti prošli smo po zadnji put kraj dragog odra, da, samo prošli, jer se je nemoguće zaustavljati radi drugih hiljada i hiljada, koji Mu se u masama približuju na zadnji pozdrav.

Zbogom, dobri Oče, koji si nas toliko volio, koji si nas tako divno vodio i učio, koji si nas branio i zaštitivao. Zbogom, i u ime onih milijuna Hrvata, koje si Ti osobitom ljubavlju ljubio, radio i zauzimao se za njih u najtežim danima naše narodne povijesti, a koji bi Ti se sada tako rado približili i zahvalili Ti se na svemu, kad bi im to bilo moguće! Zbogom, i ne zaboravi nas, kad dođeš kod Onoga, kojega si na zemlji zamjenjivao i predstavljao!

Crkva sv. Petra daje dojam teške ali veličanstvene tuge. Najveći kršćanski hram, djelo Michelangelovog, Berninijevog, Raffaelovog, Maderninog... genija, s velikim papinskim katedralom pred glavnim oltarom i s crnim draperijama i sagovima, čini na čovjeka neopisivi dojam žalosti. Mnoštvo vjernika prisustvuje svaki dan svečanim zadušnicama, kojih se mora u crkvi sv. Petra otlužiti devet za ispokoj duše Pija XI.

Pogreb će se obaviti u utorak 14. II. Biće pokopan u kripi crkve sv. Petra, kraj groba Pape Pija X.

Žalost nad smrću sv. Oca

Rim, 13. II. 1939.

ZADUŠNICE ZA SV. OCA U HRVATSKOM ZAVODU U RIMU

Jutros je presvijetli rektor zavoda sv. Jeronima dr Juraj Magjerec otpjevao svečane zadušnice za Papu Pija XI. — To je kao maleni dar ove hrvatske institucije u vječnom Gradu sv. Ocu Piju XI., koji je svojom dobrotom i susretljivošću spasio ovu veliku dragocjenost hrvatskoga naroda, da nije, iza svjetskoga rata, došla u ruke naših neprijatelja. A usput je to bila molitva i čitavoga hrvatskog naroda, preko njegovih sinova u Rimu, za dušu onoga Pape, koji je prema Hrvatima uvijek pokazivao posebnu ljubav i naklonost.

NEZAPAMČENI BROJ VJERNIKA POSIEĆUJE BAZILIKU SV. PETRA

Još nikada sv. Petar nije vidio ovoliko posjetilaca. Svi se u tome slažu, da još nikada nije bio posjećen odar bilo kojeg Pape, kao što je to odar Pija XI. Svojim nebrojenim audijencama, s kojima je došao u kontakt s vjernicima, svojom očinskom ljubavlju i dobročinstvima Pio XI. je stekao takvu privrženost svoje duhovne djece čitavoga svijeta, da se sada ne mogu rastaviti od Njega. Milijunski broj vjernika već je prošao kraj Njegovog odra. Danas u podne morala je biti zatvorena bazilika sv. Petra, jer ni vojska, ni policija nisu mogli da zadrže u redu silni broj naroda, koji je došao na zadnji poklon i pozdrav Piju XI. Tek kada se je jedan dio mase razišao, onda je bazilika bila opet otvorena i vjernici su mogli opet da prolaze u tuzi i suzama kraj mrtvoga Pape. Počevši od Andeoske tvrđave, pa sve do sv. Petra masa naroda je prekrila sav prostor i čeka sate i sate, dok se približi sv. Ocu.

SAT TIHE MOLITVE KRAJ NOGU MRTVOG OCA...

Sv. Kongregacija Studija organizirala je molitvene ure kraj odra sv. Oca. Naš kolegij sv. Jeronima bio je određen večeras od 10—11 sati zajedno s irskim i engleskim kolegijima.

Svi kontinenti, svi narodi, sve rase u zajedničkoj molitvi za Oca kršćanstva!

— Tiha rimska noć. Polutama u crkvi sv. Petra. Odar s mrtvim tijelom sv. Oca, okružen velikim crnim svijećnjacima i gorućim svijećama; visoke,

gorde pojave »plemenite straže« sa spušenim dugim crnim perjanicama i bijelim plaštevima na leđima; nepomični šaroliki Švicari naslonjeni na duga historička koplja; palatini s teškim šubarama na glavi — u kapeli presvetoga Sakramenta...

Klečim ispod genijalno zamišljenog i izvedenog Berninijevog tabernakula i molim. Ispred mene u dubokoj molitvi jedan crnac svećenik, valjda iz engleskoga kolegija. Tišina — prekidana pucketanjem upaljenih voštanica...

U polutama crkve čini mi se kao da vidim neku sjenu praćenu velikom pratnjom. Siena se približuje i sve je jasnija. U ruci nosi natpis: »Ti si Petar, t. j. Stijena i na toj stijeni sazidaću Crkvu svoju... Pasji ovce moje...« Jest, to je Petar, prvi Papa, praćen sjenama 262 Pape. Već se je približio gvozdenim rešetkama, koje dijele kapelu Presvetoga Sakramenta od bazilike: »Pio XI., dobar si boj bio! Život si završio časno. Vjeru si očuvao sebi i svojim vjernicima. Dođi u naš zbor, zbor Kristovih Namjesnika, da primiš vijenac Pravde...« — Na licu Pija XI, kao da je zalitao blaženi posmeh...

Na dnu crkve ukaže se druga sjena: strašna, izobličena, sa zadržim noktima u kosu i lice. Neron — u krvi i plamenu. Nepomičan bulji u lik Pija XI.: »Rušio sam te dan i noć, a ti si bio sve jači. Stijeno tvrda, sve sam sile istrošio potkopavajući tvoje temelje, a ti danas još nepomičnija nego ikada! Prvog Pape sv. Petra pribio sam na križ glavom dolje i mislio da sam zatro sjeme kršćanstva u krvi i ognju, a gle danas! Na grobu prvoga Pape, koga sam ja uništio, diže se najveličanstveniji spomenik svijeta, bazilika sv. Petra, a moja uspomena je izbrisana. Pobijedio sam od onih, koje sam ubijao. Pio, i ti si pobijedio sve moje sluge, sve moje nasljednike i triumfiraš u ljubavi i odanosti tvojih vjernika. Jao, meni je dosudena propast, a ja sam mislio upropastiti druge. Pred silom Duha: Istine, Pravde i Ljubavi pala je moja okrutna moć.

»... i vrata je paklena neće nadvladati!«

Jedanaest sati u noći. Počasna straža se mijenja. Hrvatski pitomci zavoda sv. Jeronima ustaju i odlaze, a dolaze druge narodnosti, da bdiju i mole kraj nogu mrtvoga Oca...

Na sahrani Pape Pija XI.

Rim, 14. II. 1939.

Običaj je, da se mrtvački obredi i ukop Pape vrše u zatvorenoj crkvi

u prisustvu ograničenoga broja ličnosti: rodbine, kardinala, članova kaptola, diplomatskoga kora, vatikanskoga o-

soblja, ograničenoga broja svećenika, klerika, kao i drugih osoba, koje uz mogućnost dobiti ulaznicu za tu priliku. Ulaznice se dobiju, naravno, posve badava, ali su izdane u vrlo malom broju, da se ne bi crkva prepunila narodom i tako bio onemogućen razvoj prekrasnih obreda.

Sahrana Pape Pija XI. i nije se mogla drukčije obaviti. Nemoguće je bilo pustiti svu onu ogromnu masu vjernika, koja je čekala na trgu sv. Petra, da prisustvuje obredu. Već je u podne morala biti zatvorena crkva sv. Petra, a redovi vojske i policije zatvorili su trg sv. Petra i puštali samo one, koji su imali ulaznicu.

Došao sam u 2 i pol sata s kolegom F. na trg sv. Petra, ali — bez ulaznice. Pokušavamo probiti, ali uzalud. Policija, doduše, vrlo uljudno, ali bez pardona odbija i ne dozvoljava prolaz. Kolega izgubio nadu, a ja se nekako umiješah među neke benediktince sv. Pavla, koji su imali ulaznice i oni me uzeše u zaštitu te kroz brončana vrata uvedoše u baziliku sv. Petra, tako da sam imao sreću prisustvovati sahrani zajedničkog nam Oca.

U 4 sata poslije podne uputilo se svećenstvo iz velike sakristije sv. Petra, obučeno u raketu i crne stole, prema kapeli presv. Sakramenta. Iza njih je došao kaptol, razni biskupi i kardinali, predvođeni velikim križem i počasnim stražom papinog dvora. T. zv. »julijska kapela« pjevala je pokorničke psalme i pjesme. Smrtni ostanci Pija XI. skinuti su s odra u kapeli Presv. Sakramenta i u velikoj povorci nošeni su do apside. Neopisivi

je bio čas, kad je mrtvi Papa prolazio crkvom nošen između svojih vjernika i pomagača. Plač, jecaj, padanje na koljena, kao da još i sada očekuju Njegovi sinovi očinski blagoslov. Ali Njegove su ruke nepomične i ne dižu se na blagoslov, a one blage, staračke oči ne okreću nam se više, kao što su nam se okretale i milo nas promatrale, kad smo ga pred dva mjeseca gledali kako ga nose kroz baziliku sv. Petra. Njegova straža, Njegovi Švicari i palatini, Njegovi kardinali i biskupi, Njegovo svećenstvo i vjerni puk danas ga prate po posljednji put. Prije smo ga pratili pjesmom i veselim klicanjem, a danas uzdisajima i plačem...

Iza kako je pročitao akt o sahrani i održano posmrtno slovo jedan je kardinal blagoslovio mrtvo tijelo, koje je iza toga bilo stavljeno u lijes uz pjevanje: »Ja sam Uskrsnuće i Život...«

Najdirljiviji trenutak je bio, kad je teški kovčeg sa smrtnim ostancima bio posebnim spravama spušten kroz »konfesiju« u kriptu sv. Petra. Uz tužnu pjesmu psalama, koja se je gubila u grandioznim dimenzijama veličanstvene Michelangelove kupole, uz jecaj i plač prisutnih, koji su dobacivali posljednje pogled mrtvom Ocu, polako je iščezavao lijes u podzemne dubine hrama...

»Zbogom, ljubljani Oče, moli se za nas sada na nebu kao što si se molio i na zemlji, zbogom, zbogom...« značili su posljednji jecaji prisutnika...

Pokoj vječni, daruj mu, Gospodine!

Peč.

Zadušnice za Sv. Oca Papu Pija XI. u Šibeniku

U subotu 18. t. mj. u 10 s. prije podne u stolnoj bazilici sv. Jakova odslužene su svečane zadušnice za Sv. Oca Papu Pija XI. Za vrijeme zadušnica u gradu je mirovalo svako poslovanje, sve trgovine i radionice su bile zatvorene, a u znak žalosti u cijelom gradu istaknuta je crnina ili zastave na pola stijega s crnim florum. Posred bazilike dizao se uistinu imponzantan i lijepo urešen katafalk, koji je pobuđivao opću pažnju svih. Svaka čast sakristanu g. Turica Bari i g. Ungaro Anti, koji su ga napravili.

Zadušnicama su prisustvovali svi predstavnici civilnih i vojnih vlasti te svih naših društava i ustanova te brojno građanstvo, tako da je katedrala bila dupkom puna. Ovom prilikom milo nam je zabilježiti, da su ovoga puta došli lično svi šefovi ureda. Prisustvovali su i hrvatski narodni predstavnici gg. senator Belamarić Šime i zastupnik Škarica Dane s ostalim članovima vodstva. Općina nije bila zastupana, jer nije bila ni pozvana. Svjetovno i redovno svećenstvo bilo

je, dakako, zastupano u velikom broju.

Preuzv. biskup dr. Jeronim Mileta uz veliku asistenciju služio je pjevanu pontifikalnu mrtvačku Misu. Preko mise »Cecilijanski Zbor« otpjevao je Gollerovu mrtvačku Misu. Pjevanje je bilo od jakog utiska na sve prisutne.

Iza Mise preuzv. biskup dr. J. Mileta održao je vrlo lijep komemorativni govor, koji baš zato, na opći zahtjev, donosimo u današnjem svom broju u cijelosti.

Sljedila su nato svečana odrješenja, koja su kod katafalka podijelili kanonici: presvij. Mons. Pian te preč. gg. Bjažić, Plančić i Šare. Posljednje odrješenje dao je preuzv. biskup.

Time je završena ova veličajna žalobna manifestacija. Šibenik se i ovom prilikom baš iskazao!

I daci svih naših osnovnih, stručnih i srednjih škola prisustvovali su svojim posebnim zadušnicama, na kojima su im njihovi vjeroučitelji održali dirljive komemorativne govore.

Papa Pio XI i bl. Nikola Tavilić

Preminuli Sv. Otac Papa Pio XI. pokativao je veliku sklonost prema širenju kulta bl. Nikole Tavilića, jerusalenskoga mučenika, među Hrvatima. U ožujku g. 1937. određio je jedinstveni blagdan bl. Nikole Tavilića za dan 14. studenoga (s proslavom u najbližu nedjelju) za cijelu Jugoslaviju. A u listopadu iste godine dao je izvanredan privilegij, kakav se samo u rjeđim slučajevima daje: podijelio je generalnu dozvolu, da se po svim našim krajevima mogu dozirati oltari u čast bl. Nikole Tavilića. Inače se kod

drugih blaženika za svaki pojedini slučaj mora upravitelj molba Sv. Stolici za dozvolu. Kad je hrvatski metropolit preuzv. g. dr. Alojzije Stepinac 11. studenoga 1938., dakle pred 3 mjeseca, bio kod Sv. Oca, referirao mu je i o velikom širenju štovanja bl. Nikole Tavilića među Hrvatima, čemu se Pio XI. očinski obradovao, te je s velikom sklonošću saslušao i želju, da bl. Nikola Tavilić bude što prije kanoniziran. Daj, Bože, da tu kanonizaciju prvoga hrvatskog Sveca doživimo od nasljednika Pija XI!

Kako se bira Papa?

(Naš izvorni dopis iz Rima)

Još dok je Papa na odru, već iz cijeloga svijeta hrle prema Rimu kardinali, da se poslije pogreba bivšega Pape sastanu u t. zv. konklave, da izaberu novoga Papu. Konklave znači ključem zatvoren, jer su kardinali ih dana potpuno od svijeta odijeljeni, da u lišini i bez izvanjskog utjecaja pred Bogom i svojom savješću izaberu onoga, za koga znadu, da će uz pomoć Božju najbolje upravljati sv. Crkvom.

Kardinali se imaju sastati u Rimu najdalje u roku od 18 dana od Papiine smrti. Zato je na pr. i ovaj put američka vlada dala za raspolaganje brzi ratni brod, da

američki kardinali pravovremeno stignu.

Kad je sve spremno, da se može pristupiti izboru novoga Pape, najprije se u bazilici sv. Petra služi sv. Misa o Duhu Svetomu, a zatim se u procesiji ulazi u konklave. Kardinali se smještaju u Apostolskoj palači, i svaki ima poseban stan tako, da za vrijeme izbora ni s kim ne saobraćaju. Na znak zvonata zatvara se konklave, i polaže se zakletva o čuvanju tajne. Sutradan opet se služi sv. Misa o Duhu Svetomu u Sikstinskoj kapeli, da se izmoli pomoć nebeska, a zatim se pristupa k izboru. Taj može biti na tri načina: ili se kardinali, kao po Božjem nadahnuću,

svi jednodušno slože i proglašaju novoga Papu, ili povjere nekolicini njih, da oni izaberu Papu. No redoviti način jest pomoću tajnoga glasovanja. Svaki kardinal napiše na cedulju ime onoga, za koga drži, da će najbolje vršiti vlast namjesnika Kristova. Zatim svaki kardinal nosi cedulju, da je položi u katežu, koji se nalazi pokraj oltara, i izgovara ove riječi: »Svjedok mi je Krist Gospodin, koji će me suditi, da sam izabrao onoga, koga sam pred Bogom morao izabrati«. Kad se svi izredaju, onda se broje glasovi. Redovito u prvom izboru još se nikad nije Papa izabrao; mora imati dvije trećine glasova. Ako dakle nijedan kardinal nije dobio dvo-trećinsku većinu, onda se one cedulje spale. Dotle na trgu sv. Petra ogromna masa svijeta nestrpljivo čeka i po dimu, koji izlazi iz dimnjaka, saznaje o izboru Pape. Ako je dim gust i dugo traje, onda još nema izbora; ako je dim bjelkast i brzo svrši, Papa je iz-

bran. (Naime, ako Papa nije izbran, onda se zajedno s ceduljama pali vlažna slama i dim je crn, a kad je izbran, onda se pale same cedulje i dim je bjelkast!) Kad dakle koji kardinal nema većine, onda se glasovanje nastavlja.

Kad je konačno izbran Papa, pita ga kardinal komornik, da li prihvaća izbor. Ako prihvati, pita ga, koje ime želi. Zatim se kardinali poklone novom Papi, koji odmah u času izbora prima papinsku vlast od Boga.

Dotle kardinal đakon najvjesti narodu izbor novoga Pape, iz balkona crkve sv. Petra. Malo kasnije novi Papa podijeli narodu blagoslov.

Ovako se čto vrši izbor vidljivog poglavara Crkve katoličke, Kristova namjesnika na zemlji.

Molimo se Bogu za sretan izbor novoga Pape.

Romanus

Korizmene misli

Smijeh i šala su začini života, ali sam život je veoma ozbiljan. I čim neko dublje shvaća tu ozbiljnost, tim se potiše smije i manje zbija šale.

I Crkva se pobrinula, da nas pouči o pravom izgledu života, o njegovoj ozbiljnosti. Jer crkveno doba, u koje udosmo, korizma, rječito nam govori što je život; govori nam, kako život nije zabava, šala i smijeh, nego velika i odgovorna dužnost, ozbiljna zbilja.

Korizma je doba žrtve, odricanja, pokore. Međutim, korizma je dosta kratka: traje samo četrdeset dana; a život je žrtva, koja, u najboljem slučaju, traje do smrti.

Ako je život žrtva, pokora, to još ne znači, da moramo ići kroz život snuđeni, pokunjeni i mrzovoljni. Nije svrha ni korizmenoga doba, da nas rastuži i potišti. — Najveća mudrost, koju nas uči život, pa i korizma, jest: dragovoljno se žrtvovati, veselo trpjeti!

Ko ne zna trpjeti, ne može se uvrstiti među poznavaoce života; ne može se nazvati ni čovjekom u pravom smislu! — Razum i volja su bitne oznake čovječjega duha. A ko nije sposoban, da razumom spozna potrebu trpljenja i svojom voljom, dragovoljno, naprti na svoja ramena krvavo drvo križa, taj nikad ne može postati potpuni čovjek; najveći stepen dostojanstva, koje mu se može pridati, jest: polučovjek!

Korizme, usporedivši je s prvim vjekovima svježega kršćanstva, kao da više i nema. Crkveni propisi o postu i nemrsu ublaženi su u najvećoj mjeri. Pa i sami ti propisi dozvoljavaju toliko iznimaka. — Ali, ako je u crkvenom zakoniku izbrisano slovo, ostao je korizmeni duh; a to je, ujedno, i duh pravo shvaćenoga života, duh ozbiljnosti i žrtve.

Korizma nas uči pravom gospodstvu. Stvoreni smo, uz ostalo, i zato, da gospodujemo i vladamo; da vladamo nad svim zemaljskim nerazumnim stvorovima, a što je najviše, i nad samim sobom. — Ko uzima sve što mu se pruža; ko sjeda na svaku sjedalicu koja mu se nudi; koji hoće da sve vidi, da sve čuje, osjeti i kuša, nije slobodan, gospodar, ni kralj, već sužanj, okovan u verige svojih malenih, često niskih i neljudskih, prohtjeva.

Razgovor s čitaocima

POST I NEMRS

UPIT: Evo nam korizme. Želio bih točno znati, kakvi propisi vladaju glede posta i nemrsa. Znam, da u tom obziru svaka biskupija ima svoje olakšice i otpuste. Zato me toliko ne zanima, koji su zakoni za opću Crkvu, nego baš za šibensku biskupiju i apostolsku administraciju.

ODGOVOR: Biću kratak. Zato ću ti

Velika je krepost reći samome sebi: Ne! To je junaštvo, koje narodne pjesme ne opjevavaju tako često i uznosito kao ono Kraljevića Marka i Muse Kesedžije, ali koje je, uza sve to, veće i vrijednije od svih ratničkih pobjeda i megdana. To je junaštvo duha! Pa kao što je duh viši od tijela, tako je i junaštvo duha vrijednije od junaštva šaka i mišica.

Život nema meko, samilosno srce. Nemilosrdan je kao morski pas prema srdelicama i gavunima. Gazi i proždire svu sitnež i mekušce. Potrebno je mnogo snage, da mu odollimo i da ga pobijedimo. A kako možemo, na primjer, govoriti o nekoj snazi kod onih koji se svojevoljno ne mogu odreći ni mesa u petak, koji se ne mogu suzdržati, a da nekoliko puta dnevno ne napune svoj nezasićni želudac!

Nijedan crkveni propis nije beznačajan. Pa tako nisu ni propisi o postu i nemrsu. Ona, mudra učiteljica, posjeduje iskustvo vjekova. Proživjela je sve uzgojne metode, ali je i danas ostala kod svoje stare misli: To-liko smo slobodni, koliko se znamo svladati, i toliko duhovno vrijedni, koliko znamo, makar uz to i trpjeli, zapovijedati samima sebi.

Tijelo caruje, a morao bi carevati um i volja! Svijet pobjeđuje — bar privremeno — nadsvijet, i zato se naše lađe pune vodom, i tonu... tonu...

Neka čovječanstvo obavij općenitu ispovijed, pa će doznati, zašto je de sijerak mjesto pšenice, zašto se pokriva poderotinama umjesto vunenim štofovima, zašto sije smrt mjesto života. Samo mu je jedan odgovor: Zato, jer ljudi dopustiše da ono što je u njima niže nadvlada više, da tijelo opija i umrtvi duh!

Nismo proti uskrsnom veselju. Ta uskrsno je veselje cilj našega ovozemskog života! Ali, uza sve to, ne zaboravimo ni na korizmu, na njezinu pouku i njezino značenje. Makar oko nas cvalo proljeće i bujale pjesme, budimo svijesni da je život-korizma; i tu korizmu će preživjeti samo junaci duha, onoga duha koji, u prvom redu, zna samome sebi reći zapovjednički: Da, i ne!

lg.

srijede i Velika subota, samo do podne; e) sve kvatrene srijede, petci i subote u godini; d) uoči Duhova, Velike Gospe, Svih Svetih i Badnji dan.

2. Dani posta bez nemrsa jesu: a) Svaki ponedjeljak, utorak i četvrtak u korizmi; b) srijeda iza Cvjetnice; c) subote u korizmi, osim subote iza Čiste srijede, kvatrene subote i Velike subote do podne. U ove dane posta bez nemrsa dozvoljeno je meso ne samo na objedu, nego i na večeri, a ujutro je dozvoljena mliječna hrana.

3. Dani samoga nemrsa bez posta, kad je zabranjeno meso i mesna jela, a dozvoljena je svaka druga hrana, pa i masna začina, jesu svi obični petci preko godine, osim kad je post i nemrs.

4. U danima posta dopušteno je samo jedanput na glavnom obroku jesti do sitosti, dok ujutro i uvečer vrijedi mješoviti običaj. Dozvoljeno je glavni obrok izmijeniti tako, da se objeđuje namjesto večere, a večerava namjesto objeda.

5. U danima posta bez nemrsa dozvoljeno je miješati meso i ribu.

6. Dužni su na post oni, koji su navršili 21 godinu, a nijesu još ušli u šezdesetu.

7. Dužni su na nemrs oni, koji su navršili sedmu godinu života, pa sve do smrti.

8. Nema ni posta ni nemrsa u nedjelje i zapovjedne blagdane. Pada li post i nemrs u ove dane, tada prestaje obveza te se ne prenaša na predašnji dan.

9. Oni, koji jedu u ekonomičnim menzama, restauracijama i gostionicama dužni su na nemrs samo u sve petke, na Čistu srijedu i na Badnji dan.

10. Oni, koji putuju brodovima ili željeznicom dužni su na nemrs samo na Čistu srijedu, u sve kvatrene petke, na Veliki petak i na Badnji dan.

11. Župnici mogu u pojedinim slučajevima, radi opravdana razloga, udijeliti pojedinim vjernicima i pojedinim obiteljima otpust od posta i nemrsa.

12. Vjernici će za ove otpuste nadoknaditi drugim dobrim djelima, navlastito milostinjom siromasima.

13. Za druge otpuste župnici će se, u pojedinim prigodama, obratiti Biskupu.

Postom se pridonosi žrtva ljubavi Gospodinu Bogu, poštuje i sluša majku Crkve, krote požude, jača duh, a što se tiče tijela, po mišljenju liječnika, post je za tijelo ne samo zdrav, nego i potreban.

Vrijeme za uskršnu sv. Pričest traje od prve korizmene nedjelje (26. II.) do blagdane Presv. Trojstva (4. VI.).

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 26. II.: Četrdesetnica. — Sv. Aleksandar, biskup. Bijaše alexandrijski biskup. Bio je odličan govornik i veoma obljubljen od svoga svećenstva i stada. Za njegovo vrijeme pojavio se krivovjerac Arije, koji je nijekao Isusovo božanstvo. Aleksandar bijaše uložio sve sile, da ga povratu pravog vjeri. Ali uzalud. Tada je Konstantin Veliki, na ponuku sv. Aleksandra, sazvaio sabor u Niceji, i tu je bio osuđen krivovjerni Arije.

Ponedjeljak, 27. II.: Sv. Leandro, biskup. Mladost je proživio u samostanu. Radi sveta i kreposna života bio je izabran za sevilskoga biskupa. Umro je g. 595.

Utorak, 28. II.: Sv. Roman, opat. U trideset i petoj godini života odrekao se svijeta i otišao u samostan, gdje se savdao u službu Boga. Kasnije mu se pridružio i brat Roman preminu g. 460.

Srijeda, 1. III.: Sv. Albin, biskup u Anžeru. — Kvatre: post i nemrs.

Četvrtak, 2. III.: Sv. Simplicij, Papa. Upravljaio je Crkvom punih šesnaest godina u veoma teškim i ružnim vremenima. Umro je g. 483.

Petak, 3. III.: Sv. Kunegunda, carica. Uvelike je ljubila sv. čistoću, pa je do smrti ostala djeвица. Njezino djevičanstvo Bog je blagoslovio brojnim čudesima. — Kvatre: post i nemrs.

Subota, 4. III.: Sv. Kazimir. Bijaše sin poljskoga kralja Kazimira. Rodio se g. 1458. Nije mario za svijet i svjetsku slavu. Danju i noću bez prestanka je molio. U cvijetu mladosti umro je g. 1483. na današnji dan.

PRVA KORIZMENA NEDIJELA

ČITANJE POSLANICE bl. Pavla Apostola Korinćanima (II, 1—10). — Braćo! Nudimo vas da ne primite uzalud milost Božje. Jer On veli: »U vrijeme prijatno usliših te, i u dan spasenja pomogoh

ti.« Evo sad je vrijeme najprijatnije, evo sad je dan spasenja! Nikoga ni u čemu ne sablaznite, da se ne pogrdi služba naša. Nego u svemu pokažimo se kao službenici Božji, u velikom strpljenju, u nevoljama, u potrebama, u tjeskobama, u ranama, u tamnicama, u bunama, u trudima, u bdjenjima, u postima, u čistoći, u znajući, u velikodušnosti, u blagosti, u Duhu Svetomu, u ljubavi koja se ne pretvara, u riječi istinitoj, u sili Božjoj; s oružjem pravde desno i lijevo, slavom i sramotom; klevetom i dobrim glasom; kao varalice a istiniti, kao neznani a poznati, kao umirući a evo živimo, kao kažnjeni a ne ubijeni, kao žalosni a vazda veseli, kao ubogi a mnoge obogaćujući, kao oni koji ništa nemaju a sve posjeduju.

† SLIJEDI SV. EVANDELJE po Mateju (4, 1—11). — U ono vrijeme odvede Duh Isusa u pustinju da ga napastuje sotona. I postivši četrdeset dana i četrdeset noći napokon ogladnje. I pristupivši napastnik reče mu: »Ako si Sin Božji, kaži da ovo kamenje postane kruhom!« A On odgovarajući reče: Pisano je: ne živi čovjek o samom kruhu, nego o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božjih. Tada Ga uzme đavao u sveti grad i postavi Ga na vrh hrama i reče Mu: Ako si Sin Božji, baci se dolje, jer je pisano: Anđelima je svojim zapovjedio za tebe i na ruke će te uzeti da gdje ne udariš o kamen nogom svojom. Reče mu Isus: Ali je i pisano: Ne kušaj Gospodina Boga svoga! Opet Ga uze đavao na vrlo visoku goru i pokaza Mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu i reče Mu: Sve ću ti ovo dati ako padneš ničice te mi se pokloniš. Tada mu reče Isus: Odlazi, sotonu, jer je pisano: Gospodinu Bogu svomu klanjaj se i Njemu jedinomu služiti! Tada Ga ostavi đavao, i gle, anđeli pristupiše i služahu Mu.

OČIŠĆENJE BORBOM

Moramo se očistiti od grijeha i od njegovih žalosnih i zlokočnih posljedica. I eto zato vremena svete korizme: »Evo sad je vrijeme najprijatnije, evo sad je dan spasenja!« (Poslanica) Vrijeme posebno zgodno za djelo našeg očišćenja, radi koga moramo voditi neprestanu borbu protiv našega glavnog neprijatelja: sotone. Naš život je neprestana borba. »Borba je život čovjeka na zemlji.« Da su kršćani smatrani kao vojnici u ratnom stavu, osobito u korizmi, zaključuje se i po nazivu, koji je dobilo još od prvih početaka mjesto njihova okupljanja, nazvano vojničkim izrazom »postajak«, gdje je četa vojnika držala stražu za obranu republike.

Moramo se smatrati, da smo u neprestanom ratu protiv neprijatelja naše duše. Ovo je svečana obavijest i pouka, što nam je daje Isus u današnjem Evanđelju, u kojemu je opisana borba, koju je On htio zametnuti s napasnikom izvojevavši sjajnu pobjedu. »Odvede Duh Isusa u pustinju, da ga napestuje sotona... Odlazi, sotonu, jer je pisano: Gospodinu Bogu svomu klanjaj se i Njemu jedinomu služiti! Tada Ga ostavi đavao, i gle, anđeli pristupiše i služahu Mu.« (Evanđelje)

Ove korizme pozvani smo, da se probudimo od sna našega, da stresmo verige koje nas stežu, da se nauružamo i borimo protiv naših neprijatelja, te opef izvojtimo slobodu. No kako ćemo mi to učiniti, ovako slabi, te nadvladati strašne neprijatelje, koji su nam već toliko štete prouzročili? Odražimo se, Isus, pobjednik pakla, je s nama i obećaje nam svoju jaku pomoć, eda pobijedimo i slavimo slavlje.

Zato poslušajmo opomenu Apostola, koju nam napominje u današnjoj Poslanici: »Braćo! Nudimo vas, da ne primite uzalud milost Božje.« Ova milost ne će biti za nas u-

zaludna, ako upotrijebimo oružje borbe, koje nam je naznačio Isus riječju i primjerom: »sabranošću«, »molitvu« i »samozalađu«.

Sveća Crkva u današnjoj Misioneriji raznim dijelovima samo nas sjeća i pozivlje na ovaj trostruki rad »sabranošću«, »molitvu« i »postu«. »Bože, koji Crkvu svoju svake godine čistiš četrdesetdnevnom postom, podaj obitelji svojoj, da dobrim djelima postigne, što od Tebe nastoji dobiti postom« (Početna molitva). »Moleći Te, Gospodine, da se odricanjem mrsnih jela odvratimo i grješnih naslada« (Prikazna molitva). Svi drugi dijelovi Mise srdačni su i pouzdani zavjeb žožanske zaštite nad nama, jednim grješnicima, koji smo u neprestanoj borbi s napasnikom. Svrha dakle pokore ove korizme (izražene postom i nemrsom) je očišćenje i nužna posvećenje. U prvom redu dakle pokora za počinjene grijehe te uzdržanje i čuvanje od daljnjih grijeha, zatim vršenje svake kreposti, da se korisno pripravimo za proslavu uskrsnih otajstava.

Život Šibenika

ODGOVOR PREUZV. NUNCIJA.

Na brzojavnu sažalnicu našega preuzv. biskupa preuzv. Nuncij ovako se zahvalio: »Poslije nego što izvršili zadušnice za preslatkog Oca, zahvaljujem Vašoj Prečasnoj Ekscelenciji radi tako hitnih čuvstava sažaljenja, a svećenstvo i puk te Dijeceze od srca blagosivljem, moleći Boga, ujedno sa svom Katoličkom Obitelju, da se udostoji udijeliti čim prije Crkvi Svojoj svetoga novog Pastira, urešenoga istim blagom kreposti, kojim je pokojni Veliki Svećenik bio na osobiti način urešen — † Hektor Naslovni Nadbiskup Korinta Nuncij Apostolski.«

NOVI IZRAZI SAUCEŠCA. Još su lično, povodom Papine smrti, izrazili svoje sauešće: Gg. dr. Nikolić i Sinčić u ime »Krešimira«, gg. Ricci i Grizelj u ime Katoličkih Muževa, te pręgstavnici Križara, Udruženja Pensionera i Javne Dobrotvornosti. Načelnik Vodica g. Ive Pelajić u pravio je ovu brzojavnu sažalnicu: »Kršćanski narod općine Vodice oplakuje svoga velikog i prvog vjerskog poglavara Svetog Oca Papu Pija XI. i Vama kao svom Pastiru izrazuje sažaljenje.«

SVEČANA KOMEMORACIJA PAPE. U nedjelju 26. t. mj. u 7 s. naveče u Katoličkom Domu bit će svečana komemoracija sv. Oca Pape Pija XI. toga neumornoga i neustrašivoga pobornika mira, ljubavi i pravde. Komemoraciju priređuje Gradsko Vijeće Katoličke Akcije. Komemorativni govor o velikom i zaslužnom Pokojniku održat će odvjetnik g. Božo Dulibić. Još će se recitirati dvije prigodne pjesme od Jeronima Kornera i Alekse Kokića. Na komemoraciji sudjeluje i »Cecilijanski Zbor«. Pozivlju se sva naša katolička i narodna udruženja, kao i pojedini katolici i katolikinje, da ovoj komemoraciji sudjeluju u što većem broju. Ulaz je slobodan bez ikakve ulaznice.

KORIZMENE PROPOVIJEDI U KATEDRALI bit će svake srijede i petka u 7 s. uvečer, a nedjeljom u 11.15 iza konventualne sv. Mise, koja počinje u 10.30 s. a ne kao obično u 11 s.

OVOGODIŠNJI KORIZMENI PROPOVIJEDNIK u varoškoj župskoj crkvi svakoga četvrtka je mp. o. Ante Benutić, župnik Lišana.

BLAGOSLOV ZA DOBRU SMRT bit će u nedjelju 26. t. mj. u 6 s. u katedrali.

KORIZMENI BLAGOSLOVI: Kroz korizmu bit će ponedjeljkom blagoslov u dolačkoj župskoj crkvi u 5 s. pp.; utorkom u crkvi sv. Ivana u 5 s.; srijedom u crkvi sv. Duha u 5 s. pp.; u varoškoj župskoj crkvi svakoga četvrtka bit će propovijed u 6 s. pp. zatim blagoslov; petkom naveče u 7 s. u katedrali.

SVOJ K SVOME!

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izrađujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surugata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kaplju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE!
TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS-ŠIBENIK

SVOJ K SVOME!

li propovijed, a zatim blagoslov; u Nedjelji sv. Misu u 10.30 s. ujutro. U subotu 25. t. mj. u ponedjeljak, utorak i četvrtak je samo post, a u nedjelje korizmene nema ni posta ni nemrsa.

POBOŽNOST »PUT KRIZA« bit će svake korizmene nedjelje u Novoj crkvi u 3 s. U crkvi sv. Lovre svakoga petka u 4 s.

ZADUŠNICE ZA DRA A. STARČIĆA. U nedjelju 26. t. mj. štovatelj »oca Hrvatske«, velikog dra Ante Starčevića, priređuju zadušnice u crkvi sv. Frane. Sv. Misa počinje u 10.30 s. ujutro.

NA PRVI PETAK 3. III. Križariće Male Križariće u 6.30 s. ujutro imat zajedničku sv. Misu i sv. Pričest te uveče u 6.30 s. blagoslov u crkvi sv. Luce.

ZABRANJENI »PUT PLESIVO«, ples vjenčići i sve bučne zabave, kroz čitavu korizmu, svima katolicima. Na upozoravamo sva naša društva molbo da ih ne priređuju.

POBOŽNOST »MARČANIH PETAKA« U NOVOJ CRKVI. U Novoj Crkvi svakoga petka kroz mjesec ožujak bit će sv. Misa s pjevanom epistolom i evanđeljem. Preko sv. Mise pjeva se pjesma »Gospodinovo mučenje«. Iza sv. Mise ljube se moći sv. Križa. Prije sv. Mise bit će prilika za sv. ispovijed. Sv. Misa počinje u 6.45 s.

U NOVOJ CRKVI kroz korizmu svakoga dana je sv. misa s pjevanom epistolom i evanđeljem u 6.45 s.

POST I NEMRS u ovoj nedjelji je srijedu 22. t. mj., zatim u petak 24. t. mj. u subotu 25. t. mj. U ponedjeljak, utorak i četvrtak je samo post, a u nedjelje korizmene nema ni posta ni nemrsa.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVJETLA« javljam, da je nakana klanjam za slijedeći tjedan (26. II.—4. III.): za sretan izbor novoga Pape. — Pobjeđivši članice, da sve prisustvuju korizmenim propovijedima u katedrali sv. Jakova i varoškoj župskoj crkvi porade, da im i drugi u što većem broju prisustvuju. — Don Ante Radić.

U FOND NASEGA LISTA doprinijeli su: Da počasti uspomenu pk. Ilike M. Lošević: Obitelj Mate Jadrnija Din 2 — Da počaste uspomenu pk. Jose Jurna: Don Frane Šoša Din 15 i don Ante Radić Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

Naši dopisi

VODICE

Komemoracija Pija XI održana je 17. t. mj. u 7 s. navečer u prostorijama mjesne Glazbe. Komemoraciju je otvorio Glazba s posmrtnom koračnicom. Nato je žup. upravitelj vlč don Mate Luketa staknuo značaj komemorativnoga zbora najavio govor g. učitelja Gabrijele Cvitana, koji je za ovu priliku došao iz Betinga. U govoru, koji je trajao 45 minuta, g. učitelj je iznio prikaz života i djelovanja ovoga velikog muža, čija je smrt uzbudila sav kulturni svijet. Publika je na koncertu kliknula troklatni: Slava! — Grehota, što su prostorije tiješne i mnogi nisu mogli čuti riječ g. učitelja.

Svečane zadušnice su održane sutradan 18. t. mj. u 9 s. u župnoj crkvi. I na komemoraciji i na zadušnicama ispred društava i ustanova bio je gospodin općinsk načelnik Ivo Pelajić s općinskom upravom. Ovim privedbama prisustvovao je g. komandir hidroavionske stanice i voditelj mjesnih ureda. Na zadušnicama su bila djeca osnovne škole i obdaništa časničkih sestara sa svojim nastavniciima na čelu.

Na ovaj način su Vodice odale počast Ocu kršćanstva, nosiocu mira i vijesniku novoga pravednijeg socijalnog poretka.

Razne vijesti

KONKLAVE 1. OZUJKA. 1. ožujka popodne počima zasjedanje konklava za izbor novoga Pape. Prvo glasovanje počinje drugi dan, t. j. 2. ožujka. U konklavu sudjeluju 62 kardinala, 35 Talijana i 27 inozemaca.

GENERAL FRANCO izjavio je novinarima, da želi svršetak rata u Španjolskoj, ali samo bezuslovnom predajom crvenih. AMANDMANI FINANCIJSKOG ZAKONA. Vlada g. Cvetkovića predložila je Nar. Skupštini amandmane o samoupravama, političkim zakonima (o štampi, udruženjima, zboru i dogovoru te o izboru nar. zastupnika za Nar. skupštinu), osnivanju ministarstva narodne kulture, izborima za općine.

PREKO 500 LJUDI SPALILI SU crveni u pećima cementne tvornice u Barceloni.